

2019-02-27
FoUU
FoU Kronoberg
Birgitta Grahn

Hälso- och sjukvård i förändring för en god och jämlik hälsa i Kronoberg

Forskningsplan år 2018 – 2027

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Inledning.....	6
Forskning och forskarutbildning inom Regional Utveckling.....	6
Uppdrag hälso- och sjukvård och forskning.....	7
Forskning inom Region Kronberg – nuläge.....	7
Framtid – en hälso- och sjukvård i förändring.....	10
Framåtblick – forskning till stöd för utveckling av en god och jämlik hälsa och en hälso- och sjukvård i förändring.....	12
Invånare/patienter och patientinitierad forskning.....	12
Medarbetare och kompetens.....	13
Verksamheter.....	13
Ekonomi.....	16
Tidslinje för forskningsplan år 2018-2027.....	17
Övergripande gemensam målbild år 2022 – halvvägs till år 2027.....	19
Övergripande gemensam målbild år 2027.....	20
Bilaga.....	22
Pågående forskning.....	22

Sammanfattning

Gott liv i ett livskraftigt län Närmare kronobergaren 2027 Forskningsplan 2027

Verksamheter som:

- ser invånare/patienter som viktiga resurser
- tillvaratar invånarnas/patienternas erfarenheter
- ligger i frontlinjen kunskapsmässigt
- kontinuerligt utvärderar
- förbättrar sina metoder

Blir mer:

- patientsäker
- attraktiv arbetsgivare som stimulerar forskning bland alla vårdprofessioner
- ekonomiskt hållbar och påverkar produktionen positivt

Inledning

Forskningsplanens syfte är att för Region Kronobergs hälso- och sjukvård samt folkhälsa tydliggöra nuläge och ambitionsnivå kopplat till de resurser som är avsatta och föreslås avsättas till intern forskning och högre utbildning, i nära samverkan med universitet och högskolor. Av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763 och 1996:1289) framgår tydligt att regionerna har ansvar för att bedriva forskning. Skyldigheten gäller såväl finansiering, planering och genomförande av forskning inom hälso- och sjukvårdsområdet samt folkhälsa.

Region Kronoberg har totalt 6 120 anställda. Hälso- och sjukvård samt folkhälsa är det största arbetsområden med 5 254 anställda. Vid senaste FoU-bokslutet för år 2017 hade totalt 53 av dessa medarbetare forskarutbildning (1 procent). Det nationella FoU-bokslutet för hälso- och sjukvård och folkhälsa visar att Region Kronoberg ligger under riksgenomsnittet gällande medarbetare med forskarkompetens samt resurser för forskning. Ambitionsnivån är att riksgenomsnittet för forskning inom hälso- och sjukvård och folkhälsa ska uppnås till år 2027.

Forskare finns och forskning bedrivs också på andra sätt i organisationen, främst kopplat till det regionala utvecklingsuppdraget. Forskningsplanen är inte en styrning eller utgångspunkt för detta arbete. Skälet är framförallt att forskarutbildning och forskningsverksamhet inom hälso- och sjukvård har en finansiering och utformning som skiljer sig från andra discipliner och därmed kräver en särskild ordning.

Forskning och forskarutbildning inom Regional Utveckling

Det regionala utvecklingsuppdraget har en stark koppling till forskning och akademi. För att kunna bedriva ett effektivt utvecklingsarbete är det avgörande att kunna ta till sig och värdera kunskap och forskningsrön inom en rad områden. För att utforma relevanta insatser, ta in rätt information och göra analys och uppföljningsarbete är högre utbildning ett måste. En tät samverkan med akademien och förmåga att göra rätt beställning underlättas av att forskare möter forskare. Forskarkompetens är också värdefull vid framtagande av ansökningar av medel till följeforskning eller uppföljning.

Regelrätt forskning görs inte av fast anställd personal inom ramen för det regionala utvecklingsuppdraget. I flera fall inkluderas dock forskningsmoment. Exempel är när vi har följeforskare för att följa upp, systematisera lärande och resultat av en större insats. För närvarande har vi följeforskare i Mot nya höjder och Barnens bästa gäller i Kronoberg. När vi utvecklar analys och förståelse av statistik och data använder vi forskarkompetens. För närvarande har vi insatser här för att studera ungas psykiska hälsa och tillit till andra samt för att få förståelse för orsaker till resultaten i vår barn- och unga enkät. Forskning möter praktik och utformar insatser och kompetens inom Reglab. Reglab är en gemensam funktion för lärande för de regionala utvecklingsaktörerna. I de fall vi behöver forskningsinsatser resursätts dessa i hög grad med externa projektmedel. I dagsläget är tio procent av de anställda på regional utveckling disputerade. Ämnesbredden är stor, från skoglig doktor och psykologi till doktor i samhällsgeografi.

Forskarutbildning inom samhällsvetenskap, naturvetenskap och teknik bekostas idag av akademi och individ. De forskare som är anställda har inte fått sin utbildning betald av arbetsgivaren.

Uppdrag hälso- och sjukvård och forskning

Region Kronobergs största arbetsområde är att bedriva hälso- och sjukvård. Av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) framgår det tydligt att regionerna/landstingen också har ansvar för att bedriva forskning;

”Landstingen och kommunerna skall medverka vid finansiering, planering och genomförande av kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område samt av folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. Landstingen och kommunerna skall i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra samt med berörda universitet och högskolor. Lag (1996:1289)”.

Målet med forskningen är främst att skapa förutsättningar för att ge bästa möjliga vård för patienter i Kronoberg och att bidra till en god och jämlik hälsa i Kronobergs län. Invånarna/patienterna ska ses som viktiga resurser och deras erfarenheter ska tas tillvara. Forskningen ska också bidra till den samlade kunskapen inom hälso- och sjukvård både nationellt och internationellt. Den ska även främja samarbetet mellan olika enheter inom hälso- och sjukvården liksom med universitet och högskolor (både avseende utbildning och forskning).

Forskning inom Region Kronoberg – nuläge

Den gemensamma plattformen för forskning inom regionen är FoU Kronoberg, som ger möjlighet till erfarenhetsutbyte och tvärprofessionell samverkan mellan forskare. FoU Kronoberg tillhandahåller basresurser för forskning samt ger stöd för styrning och strategiska beslut. I Region Kronoberg pågår år 2018 47 unika forskningsprojekt, se tabell sidan 18 och bilaga sidan 22.

FoU Kronoberg – idag

Inom FoU Kronoberg finns möjlighet till metodhandledning i forsknings- och utvecklingsarbete, exempelvis omvandla idéer från klinisk praktik till genomförbara projekt; hjälp att ta fram projektplan; metodfrågor och genomförande av projekt/utvärderingar.

FoU Kronoberg har idag fem anställda varav tre inklusive chef är forskarutbildade och två är sekreterare med högskoleutbildning. Övriga forskarutbildade medarbetare (12) och doktorander (11) har sina grundanställningar på olika kliniker samt på regional utveckling/folkhälsa. Tjänstgöringsgraden på FoU Kronoberg varierar mellan 20-50 procent. Tjänstgöring i övrigt sker inom respektive klinik/folkhälsa och medarbetarna fungerar på så sätt också som kunskapsbärare mellan FoU och klinik/folkhälsa. Inom den kliniska delen av tjänsterna har också flera av medarbetarna uppdrag inom kunskapsorganisationen på regional nivå och inom Region Kronobergs Medicinska kommitté och Läkemedelskommittén.

Region Kronobergs forskningsetiska råd är en kunskapsresurs i forskningsetiska frågor. Rådet gör rådgivande etiska bedömningar/granskningar av forsknings- och utvecklingsprojekt som bedrivs i regionen och som faller utanför den forskningsetiska lagstiftningen. Vidare håller rådet kontakt med de regionala etikprövningsnämnderna och bidrar till ökad medvetenhet och ökat samarbete kring forskningsetiska frågor samt bistår vid behov vid utformandet av ansökan till dessa.

Det finns lokala forskningsmedel att söka. Vetenskapliga rådet fördelar sökta medel till FoU-projekt enligt de målprogram som regionstyrelsen fastställer för FoU-verksamheten. FoU Kronobergs administration tillser att medel till projekt som beviljas handläggs, följs upp och slutredovisas enligt fattade beslut. Det finns också regionala forskningsmedel att söka för regionanställda, dels inom Södra hälso- och sjukvårdsregionen och dels inom Forskningsrådet i sydöstra Sverige (FORSS).

Det ligger ett stort värde i att arbeten som görs inom regionen presenteras på ett lättillgängligt sätt. FoU Kronoberg publicerar, efter bedömning i redaktionsrådet, rapporter och skrifter som uppfyller uppsatta krav på vetenskaplig stringens.

FoU Kronobergs Doktorandkollegium stödjer regionens doktorander under utbildningstiden och har en pågående dialog med regionens beslutsfattare kring hur forskningsmeriterade medarbetares kompetens och erfarenheter bäst kan tas tillvara på olika nivåer inom organisationen. Sedan FoU Kronoberg startade 1998 har det i genomsnitt disputerat en doktorand per år.

FoU Kronoberg driver också kontinuerligt olika utbildningar i vetenskaplig metodik, bl.a. för regionens ST-läkare.

År 2018 har ett av Region Kronobergs centrum, Psykiatricentrum, inrättat lektorat för att tillvarata disputerade medarbetares kompetens i det strategiska arbetet på ledningsnivå.

I samverkan med Kliniska Studier Sverige, Forum Söder, utvecklas stödstrukturer för kliniska studier på nationell och regional nivå, bl.a. genom utbildningssatsningar och samordning av studieförfrågningar, standardisera avtalsprocesser och tillgång till kompetens inom juridik, statistik och klinisk forskningsmetodik. Det finns en lokal nod inom Region Kronoberg och den är integrerad i FoU Kronoberg.

På Centrallasarettet i Växjö, Onkologkliniken finns en klinisk prövningsenhet. Där genomförs kliniska studier som prövar nya behandlingsmetoder och läkemedel mot cancer.

Allmänmedicinskt kunskapscentrum (AMK) är Region Kronobergs gemensamma forum för länets primärvård, såväl offentligt som privat driven. AMK representerar hela primärvården i dialog med Region Kronoberg, specialistsjukvård och externa aktörer. AMK vilar på tre ben; 1) utbildning och fortbildning, 2) utveckling av vårdens utformning och innehåll samt 3) forskning. Forskningen sker i nära samverkan med FoU Kronoberg.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten på Rättspsykiatriska regionkliniken i Växjö bedriver patientnära forskning i nära samarbete med andra myndigheter och aktörer i landet som arbetar med personer med aggressivt och kriminellt beteende som har allvarlig psykisk ohälsa, eller befinner sig i riskzonen för detta. Forskningsprojekt genomförs i samverkan med universitet och närliggande verksamhet. En viktig uppgift är också att sprida kunskap vidare i samhället och till de som möter personer med denna typ av problematik. Verksamheten är en del av FoU Kronoberg.

Samverkan

Regionen har ett samarbetsavtal med Linnéuniversitet. Ett av samarbetsområdena är Hälsa, humaniora och medicin. Syftet är att stärka de humanistiska aspekterna av medicin och hälsa och då särskilt medicinsk etik, kunskapssyn samt berättande och tolkning för att utveckla vårdens praktik. Ett annat samarbete är Palliativt centrum för samskapat vård bedriver forskning, utbildning och klinisk utveckling med utgångspunkt i Kronobergs län. Målet är att utforma en hållbar palliativ vård samskapat av patienter, närstående, personal och forskare.

Region Kronoberg och FoU Kronoberg deltar också i Centrum för Interprofessionell Samverkan och Sambruk inom Akut Vård (CISA), vid Linnéuniversitetet, där samtliga samhällsfunktioner i Kronoberg med uppgifter inom akut vård medverkar i brett verksamhetssamarbete och FoU-arbete (räddningstjänst, polis, länsstyrelse m.fl.).

Andra stora samarbetsområden är vårdvetenskap och psykologi. Vidare finns forskningssamarbete med Linnéuniversitets e-hälsoinstitut och Institutionen för Datorvetenskap och Medieteknik. Samarbetet berör användning av så kallad ”Big data” – teknik för analys av hälsodata. Även så kallade visualiseringstekniker prövas för att bättre presentera data och finna nya samband.

Region Kronoberg – i relation till andra

Region Kronoberg har sedan många år ett formaliserat samarbete kring finansiering av klinisk forskning med Södra sjukvårdsregionen/Lunds universitet och sedan år 2012 även med sydöstra sjukvårdsregionen/Linköpings universitet och Jönköping University, FORSS. Inom den nationella satsningen Kliniska Studier Sverige ingår regionen i Forum Söder med lokal nod i Region Kronoberg. Utöver detta finns informell samverkan mellan regionens forskare och forskargrupper på olika universitet, såväl nationellt som internationellt.

FoU-bokslut

Under år 2017 införde alla sjukvårdshuvudmän FoU-bokslut. Resultat visar att Region Kronoberg i jämförelse med andra regioner/landsting ligger under riksgenomsnittet i alla uppmätta parametrar, bl.a. antal doktorander och forskningsmeriterade medarbetare per 100 000 invånare. Vidare har det inom Kliniska Studier Sverige genomförts en resursinventering 2017, som bl.a. visar att regionen har mycket stor brist på forskningssjuksköterskor.

FoU-bokslutet 2017 redovisade att det inom Region Kronoberg pågår totalt 47 unika forskningsprojekt. Störst forskningsaktivitet är det inom psykisk ohälsa, barn och unga, endokrina sjukdomar/diabetes och infektioner/klinisk mikrobiologi, se bilaga sidan 22. Projekten har hög relevans relaterat till befolkningens sjukdomsutveckling. Flera forskningsområden är dock strukturellt sköra eftersom de bygger på enstaka forskningsmeriterade medarbetare. Inflödet av nydisputerade är idag lägre än pensionsavgångarna. Totalt satsades 21 229 tkr på forskning och forskarutbildning, vilket motsvarar 107 kr/invånare, 0,4 procent av budget för hälso- och sjukvård. Motsvarande andel år 2016 var 0,5 procent.

Framtid – en hälso- och sjukvård i förändring

En ny patientlag infördes i hälso- och sjukvården den 1 januari 2015. Lagen innebär utvidgade möjligheter för patienter att ha inflytande över sin egen vård och behandling, men också att vara delaktiga i hälso- och sjukvårdens forskning och utveckling.

För att uppnå en mer jämlik hälsa i befolkningen är det angeläget att särskilt beakta grupper med lägre socioekonomi. Dessa grupper tenderar också att söka vård i senare skede av sjukdom och kan då kräva mer avancerad och omfattande terapi. Inom SKL's nationella samverkan för kunskapsstyrning av hälso- och sjukvård (NSK) och de Nationella programområdena (NPO) pågår under åren 2018-2019 en omfattande nationell kartläggning inom alla de nyinrättade programområdena. Kartläggningen har fokus på såväl kunskapsbrister, befintliga kvalitetsregister som kunskapsstöd och hur detta möjliggör bedömning av om jämlik vård levereras vid olika sjukdomstillstånd i riket. Vidare är ett av målen för Södra sjukvårdsregionens Regionala Program Område (RPO) att proaktivt verka för att god, jämlik och likvärdig vård uppnås i regionen (Kunskapsstyrning. En översikt med fokus på Södra sjukvårdsregionen. Historik, uppbyggnad och arbetssätt. Södra regionvårdsnämndens kansli 2018).

Regeringen har gett i uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram förslag på arbetsprocess för att nationellt nivåstrukturera den högspecialiserade vården. Syftet är att få en ökad följsamhet till nationella kunskapsstöd inom hälso- och sjukvård (S2015:07). Träning ger färdighet – Koncentrera vården för patientens bästa (SOU 2015:98). Nivåstruktureringen testas inom två områden med start 2017 – nervsystemets sjukdomar och kvinnosjukdomar inklusive förlossning. Nivåstrukturering av all nationell högspecialiserad vård är tänkt att ske under åren 2018-2020.

Nationellt förändras och utökas läkarutbildningen. Region Kronoberg samarbetar med såväl Lunds universitet som Linköpings universitet och tar emot läkarstudenter för moment i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) inom bl.a. kirurgi och internmedicin. AT (allmäntjänstgöring syftande till legitimation) – kommer att tas bort samtidigt som läkarutbildningen förlängs till 12 terminer (mot dagens 11) och avslutas med legitimation. Som första anställning för underläkare föreslås att ett så kallat basår etableras. Det innebär att för rekrytering av nya läkare är det angeläget att regionen har resurser för att ta emot läkarstudenter redan under grundutbildningen. Det kräver medarbetare som är både kliniskt förankrade och forskningsmeriterade för handledning, teoretisk undervisning och examinationer. Kontakter är tagna med Lunds universitet för dialog kring förutsättningar för utökat antal utbildningsplatser inom all sjukvård i Region Kronoberg.

År 2017 beslutade regionfullmäktige att anta utvecklingsstrategin ”Närmare Kronobergaren”. Det är en strategi för utveckling av hälso- och sjukvården 2017-2027. Strategin innehåller fyra övergripande strategiska inriktningar; 1) I Kronoberg ska vården vara till för alla, 2) I Kronoberg ska vården vara nära och samordnad, 3) I Kronoberg ska invånarna vara aktiva medskapare i hälsa och vård, 4) I Kronoberg ska patientens behov mötas med kompetens och arbetsglädje.

Våren 2018 överlämnades delbetänkandet ”God och nära vård – En primärvårdsreform” (SOU 2018:39) och folkhälsopropositionen (2017/18:249) till regeringen. SOU 2018:39 innehåller förslag på förändring av dagens hälso- och

sjukvård med bl.a. omfördelning av resurser från sjukhusvården till primärvården. En stark primärvård bedöms vara ett effektivt sätt att möta nuvarande och kommande utmaningar kopplat till demografiska förändringar, ökning av sjukdomsburden och ojämlikheter i hälsa. Det ska tydligt framgå i förordningen (18 kap. 2 § HSL) att i primärvårdens grunduppdrag, för alla utförare oavsett driftsform, ingår att bedriva forskning. Utförarens ansvar för forskning ska också framgå i förfrågningsunderlag till vårdval. Detta för att säkerställa framtida kompetensförsörjning och en hög och aktuell kunskapsnivå i verksamheterna. Utredningen betonar att förutsättningarna behöver stärkas för primärvårdens medarbetare att bedriva och delta i forskningsprojekt. Hälften av Region Kronobergs nu pågående forskningsprojekt har hög relevans för primärvården. Vidare lyfter utredningen att utbildning på grund- och avancerad nivå ska ingå i primärvårdens uppdrag. För att kunna erbjuda utbildning på både grund- och avancerad nivå behövs medarbetare med dubbelkompetens, dvs. klinisk kompetens och akademisk/forskarkompetens.

För att Region Kronoberg ska uppnå FoU-bokslutets riksgenomsnitt för infrastruktur för forskning per 100 000 invånare och för att främja intentionerna i ”Närmare Kronobergaren” behöver forskningen och den akademiska kompetensen stärkas under perioden 2017 – 2027. Detta sker genom att:

- Fler medarbetare genomgår forskarutbildning
- Fler disputerade medarbetare meriterar sig till docent/professor för att kunna bedriva självständig handledning
- Forskningssjuksköterskor utbildas som medverkar i planering och genomförande av forskningsprojekt, samt deltagande i kliniska läkemedelsprövningar
- Verksamhetschefer utbildas kring ansvarsfrågor och vad tillstånd till forskning inom verksamheten innebär och förutsättningar för deltagande i och genomförande av forskning och kliniska prövningar
- Utökade forskningsmedel som stimulerar till fler forskningsinitiativ inom regionen där Kronobergs läns invånare bidrar med initiativ och/eller deltagande i studier
- Forskningsmeriterades kompetens tas tillvara i såväl regionens strategiska arbete på olika ledningsnivåer som i kliniken
- Forskningsarbetet med universitet och högskolor, FORSS, Södra sjukvårdsregionen och Kliniska Studier Sverige vidareutvecklas
- Forskningsmeriterade medarbetare efterfrågas i strategiskt arbete på alla nivåer
- Hela sjukvårdsorganisationen i Kronoberg engageras i fler kliniska studier, bl.a. genom samarbete med Kliniska Studier Sverige/Forum Söder
- Regionen aktivt erbjuder sig att samverka med läkar- och vårdutbildningar, i första skedet utöka antalet platser för VFU med tillhörande handledarkompetens. Den utökade läkarutbildningen vid landets universitetssjukhus kan på sikt också innebära att fler delar av den kliniska grundutbildningen förläggs till enheter utanför de stora universitetssjukhusen.

Framåtblick – forskning till stöd för utveckling av en god och jämlik hälsa och en hälso- och sjukvård i förändring

Inom Region Kronoberg bedrivs klinisk forskning inom hälso- och sjukvården och forskning inom folkhälsoområdet. FoU Kronoberg är en del av hälso- och sjukvården, och alla verksamheter inom hälso- och sjukvård kan ses som ”delägare” i FoU Kronoberg. Trots att Region Kronoberg är en av de mindre regionerna finns det potential att utveckla den till en stark verksamhetsnära klinisk forskningsregion. Grunden är det nära samarbetet mellan forskare, patienter/invånare och klinisk verksamhet, tillsammans med ett nära samarbete med universitet/högskolor. Forskningsplanen presenteras utifrån områdena; 1) Invånare/patienter och patientinitierad forskning, 2) Medarbetare och kompetens, 3) Verksamheter, och 4) Ekonomi.

Invånare/patienter och patientinitierad forskning

Ett viktigt bidrag till god och jämlik vård är att patienter oavsett var de bor eller söker vård har rätt att bli tillfrågade om medverkan i forskning relevant för deras hälsotillstånd. För att uppnå detta behöver vi:

- Se Regionens invånare/patienter som viktiga resurser i forskningen och att deras erfarenheter tas tillvara
- Möjligheter för patienter/invånare att i förväg anmäla sitt intresse att delta i framtida kliniska studier
- En väl utvecklad infrastruktur för forskning och pågående forskningsaktiviteter
- Patientpaneler, som medverkar vid initiativ och planering av framtida forskningssatsningar. Sådana patientpaneler är under uppbyggnad i Södra hälso- och sjukvårdsregionen
- Forskningspersonenkät, för att samla in synpunkter och erfarenheter från de som deltagit i kliniska studier. Inom Kliniska Studier Sverige pågår arbete med att skapa en sådan enkät
- Dialog med medborgarrepresentanter och intresseorganisationer för folkhälsa och förebyggande prevention och hälsopromotion gällande initiativ av framtida forskningssatsningar
- Dialog med patientorganisationerna gällande initiativ av framtida forskningssatsningar
- Ta tillvara information som olika patientgrupper delar på sociala medier. Exempelvis pågår studier i Kronoberg där twitterdata analyseras för att få kunskap om vad patienter själva diskuterar, för att kunna möta deras behov, utveckla lämplig teknik och kommunikation för att kunna erbjuda personcentrerad vård.

Genom att applicera studier med såväl kvalitativ som kvantitativ design på samma patientgrupper samtidigt kan en djupare förståelse erhållas kring vad det innebär att drabbas av och leva med olika sjukdomar liksom erfarenheter av att genomgå olika behandlingsinsatser. Studier med ovanstående inriktning pågår i regionen inom bl.a. områdena:

- Folkhälsa, barn och unga, personcentrerad vård, endokrina sjukdomar/diabetes, psykisk ohälsa och rörelseorganens sjukdomar/försäkringsmedicin.

Medarbetare och kompetens

Ledarskap och organisation är avgörande faktorer för om man lyckas behålla personal och de är även de mest betydelsefulla arbetsmiljöfaktorerna. Att arbeta i en organisation där kunskap och kvalitet värderas högt är faktorer som tilltalar välutbildad personal. Att få möjlighet att bidra till verksamhetens och fältets utveckling är något som värderas högt av många engagerade medarbetare och som ger arbetstillfredsställelse.

Region Kronoberg ska vara en attraktiv arbetsgivare som stimulerar forskning inom alla vårdprofessioner. Region Kronoberg ska ha förmåga att behålla och rekrytera forskningsmeriterade medarbetare. Inflödet av forskningsmeriterade medarbetare är idag lägre än pensionsavgångarna, i synnerhet gäller det docent/professorsmeriterade medarbetare. Det ingår i all vårdpersonals uppdrag att bidra till att klinisk forskning genomförs. Genom att forskning pågår borgas för en hög och aktuell kunskapsnivå i verksamheten. För att uppnå detta behöver vi:

- Arbetsklimat som stimulerar medarbetare till att bedriva och delta i forskning
- Introduktionsprogram för nyanställda som inkluderar information från FoU Kronoberg
- Stöd till medarbetare som är intresserade av att börja forska
- Utbildning av forskningssjuksköterskor (GCP 1 dag och därefter 7,5 hp utbildning)
- Fortsatta kurser i forskningsmetodik för alla ST-läkare och andra hälsoprofessioner
- Inrätta fler doktorandtjänster kombinerade med kliniska tjänster
- Utveckla nya attraktiva tjänster där disputerade medarbetares kompetens tas tillvara, till exempel kliniska lektorat
- Uppmuntra disputerade att meritera sig till docent med hjälp av särskilt utlysta post doc-medel
- Utbildning för verksamhetschefer gällande regelverk, forskningsetik och GCP; verktyg för att kunna ställa frågor i samband med nya och pågående projekt och stödja forskning i verksamheten
- Aktivt efterfråga erfarenhet av forskning och akademisk kompetens vid tillsättande av verksamhetschefer men också andra chefstjänster
- Se erfarenhet av forskning och akademisk kompetens som meriterande vid tjänstetillsättningar inom alla professioner.

Verksamheter

Klinisk patientnära forskning bidrar till positiv utveckling av hälso- och sjukvårdens verksamhet, dels genom erhållna resultat, dels genom en generell kompetenshöjning. Forskningen kommer kronobergarna till godo genom att den är integrerad i den ordinarie hälso- och sjukvården. Framgångsrik klinisk

forskning kräver tillgång till en väl fungerande infrastruktur och stödresurser. För att uppnå detta behöver vi:

- Stärka Region Kronobergs och FoU Kronobergs infrastruktur för forskning och kontinuerligt vidareutveckla den med tanke på olika forskarkompetenser liksom med tanke på data management, statistik, IT-teknik, ekonomi och kommunikation.

Att kombinera klinisk erfarenhet/tjänstgöring med forskarkompetens bidrar till att utveckla vården. Kliniskt verksamma forskare kan ställa aktuella och relevanta forskningsfrågor som förbättrar och effektiviserar vården. Att forskningsmeriterade medarbetare finns i kliniska verksamheter bidrar till en generell nivåhöjning, då forskare behöver vara uppdaterade på den senaste kunskapsutvecklingen inom sina fält, och ha förmåga att tolka och omsätta forskningsresultat till den kliniska vardagen. Det förutsätter att forskningsmeriterade medarbetare erbjuds medverka till detta inom sina kliniker. Vidare hamnar ibland nya metoder högt upp på agendan, med starka åsikter och intressegrupper. Här kan kliniska forskare vara ett stöd i att skilja på åsikter och fakta, och att värdera tillförlitligheten och relevansen av olika studier och vilken den samlade evidensen är. Det är också angeläget att verksamhetsledning på alla nivåer efterfrågar, följer upp och redovisar utfall av forskning inom den egna verksamheten. Organisationer med hög kompetens har bättre förmåga att anpassa sig till förändringar och till omgivningens krav och förväntningar. För att uppnå detta behöver vi:

- Arbetsklimat som gynnar forskning inom regionens alla hälso- och sjukvårdsverksamheter oavsett driftsform
- Nära kontinuerlig dialog med hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp, chefsgrupper och central samverkansgrupp
- Forskning som bedrivs inom regionens ordinarie kliniker och att forskande medarbetare har sina grundtjänster i kliniken
- Fortsatt bedriva och vidareutveckla regionalt, nationellt och internationellt forskningssamarbete
- FoU-bokslut som redovisas på verksamhets-/centrumnivå och för regionen som helhet.

Det finns behov av att vidareutveckla och vid behov skapa nya system och strukturer för implementering av forskningsresultat. För detta behöver vi internt inom Region Kronoberg:

- Arbeta vidare med den nationella modellen för kunskapsstyrning i samverkan med Region Kronobergs Medicinska kommitté och dess medicinska grupper. I dessa grupper finns disputerade medarbetare som kan stödja i dessa processer. Fler kan efter behov adjungeras för att utnyttja den samlade kompetensen för att värdera rådande kunskapsläge
- Arbeta fram modeller för implementering som genomsyrar alla verksamheter
- Strukturer för kommunikation och diskussion av forskningsresultat och kunskapssammanställningar inom verksamheten. Underlag, som de medicinska grupperna arbetar fram måste kommuniceras vidare.

Kliniska forskare kan inom sina respektive verksamheter bidra till att kunskapen omsätts i den kliniska vardagen

- Forskande medarbetare med grundtjänster i kliniken som underlättar dialog och implementering inom verksamheterna
- Kontinuerligt presenteras forskningsnyheter på vårdgivarwebb och internwebb
- Värdera evidens och delta i den övergripande diskussionen hur den nationella och regionala nivåstruktureringen skall utformas.

För att uppnå internationell och nationell spridning av forskningsresultat från Region Kronoberg behöver vi:

- Presentera forskningsresultat på internationella forskningskonferenser inom olika kunskapsområden
- Initiera och medverka i internationella och nationella forskarnätverk
- Publicera forskningsresultat i välrenommerade internationella tidskrifter med hög impact och review förfarande
- Medverka i den nationella och regionala organisationen för kunskapsstyrning
- Medverka i utbildningar där forskningsresultaten tas till klinikernas verksamheter
- Sprida forskningsresultat via media.

Ekonomi

En verksamhet som ligger i frontlinjen kunskapsmässigt, och som kontinuerligt utvärderar och förbättrar sina metoder, blir mer patientsäker, ekonomiskt hållbar, ökar trivselen hos medarbetarna och därmed produktionen. Resultaten av satsade medel behöver bli mer kända. Vidare behöver samarbetet med andra forskningsfinansiärer stärkas. För detta behöver vi:

- Vid behov få hjälp av FoU-handledare vid ansökan om forskningsmedel
- FoU-bokslut som redovisas årligen på verksamhets-/centrumnivå och för regionen som helhet
- Stimulera forskare till att söka externa forskningsmedel genom att information om aktuella externa utlysningar sprids till doktorander, disputerade och alla verksamhetschefer för vidare spridning inom deras respektive verksamheter
- Öka aktiviteten och stödet centralt inom regionen för att finna andra finansieringskanalar (fonder, stiftelser etc.)
- Stimulera och medverka till ökat deltagande i sponsorfinansierade kliniska studier inom både terapi och diagnostik.

Under perioden 2018-2020 har Regionstyrelsen stärkt budgeten för forskning och 2,5 miljoner kronor är riktade till att stärka och utveckla medarbetarnas möjligheter till forskning. Medlen används till:

- doktorandtjänster
- att utöka interna forskningsmedel som medarbetare kan söka,
- post doc-anslag för meritering till docent
- utbildning av forskningssjuksköterskor.

Tidslinje för forskningsplan år 2018-2027

I tabell sidan 16 presenteras förväntad utveckling gällande tjänster, utbildning/examinationer, forskningsmedel och forskningsproduktion, se tabell nedan. Nu beviljade utökade FoU-medel med 2,5 miljoner SEK per år gäller åren 2018-2020. Beslut om att därefter fortsätta stärka budgeten för forskning är nödvändig för att målsättningarna i Forskningsplanen 2027 ska kunna realiseras.

Det kan noteras att år 2022 förväntas antalet medarbetare som meriterat sig till docent/professor per 100 000 invånare ligga knappt under riksgenomsnittet för jämförbara landsting/regioner medan antalet doktorander och disputerade fortsatt kommer ligga under riksgenomsnittet. Detta visar att fortsatta satsningar på att utveckla och stärka regionens forskning behövs.

För den fortsatta utvecklingen kommer regionens docenter/professorer bli mycket viktiga, då dessa kan åta sig uppdrag att vara huvudhandledare för doktorander, självständigt utveckla egna forskningslinjer, och utveckla starka forskargrupper som har större möjligheter att ansöka och beviljas nationella forskningsanslag. Det är också angeläget att involvera fler av de seniora forskarna i Region Kronobergs strategiska arbete för framtiden.

Målbilden år 2027 är att Region Kronobergs struktur för forskning ligger på nationella FoU-bokslutets riksgenomsnitt för jämförbara regioner. I Forskningsplanen 2027 redovisas bokslutet för år 2017, vilket är det senast publicerade FoU-bokslutet. De regioner som inkluderats i beräkningarna är mindre och medelstor regioner; Dalarna, Gävleborg, Halland, Jämtland/Härjedalen, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Norrbotten, Sörmland, Västerbotten, Värmland, Örebro och Östergötland. Det innebär för inkluderade indikatorer per 100 000 invånare; doktorander 17,5, forskarutbildade medarbetare 39, docenter/professorer 10, antal vetenskapliga originalartiklar 142, avsatta egna medel för forskning 9,8 miljoner. Hur indikatorerna ska beräknas är fastställt av det nationella FoU-chefsnätverket, vilket gör indikatorerna jämförbara mellan regionerna/landstingen. Region Kronoberg hade 197 519 invånare den 31 december 2017.

Med tanke på regionernas/landstingens lagstadgade forskningsuppdrag inom hälso- och sjukvård antas att landets regioner generellt kommer stärka sina infrastrukturer för forskning fram till år 2027. Det gör att FoU-bokslutets riksgenomsnitt för år 2027 sannolikt kommer ligga högre än det som här redovisas för år 2017. För att Region Kronobergs FoU-bokslut år 2027 ska ligga på då aktuellt riksgenomsnitt krävs ytterligare satsningar utöver de i tabellen redovisade.

Tabell. Tidslinje för forskningsplanen år 2018 – 2027 gällande tjänster, utbildning/examinationer, forskningsmedel och forskningsproduktion inom hela Region Kronoberg. Prognos indikeras med kursiva siffror.

Tjänster	År										
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	16	18 ¹	20 ¹	22 ¹	22	24	26	28	30	32	35
*Doktorander	53	55	59	63	67	67	69	71	73	75	78
<i>Lektorat klin/adj</i>	1	4	5	5	6	7	9	11	13	15	17
*Docent/professor	8	8	10	12	12 ²	13	14	15	16	18	20
<i>Sekreterare/handläggare/ekonom</i>	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Utbildning/examination											
<i>Disputation</i>	1	2	4	4	2	4	4	4	2+2	4	4
<i>Meritering docentur</i>	0	8 ³	7 ³	5 ³	2	2	2	2	2	2	2
<i>Ansökan docentur/professor</i>	0/0	1/0	1/1	2/0	1/0	3/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/1
<i>ST-läkare forskningsmetodik</i>	19	15	16	16	18	18	20	20	20	22	22
<i>Forskningsjuksköterskor, 1 dag</i>	0	20 ³	25 ³	25 ³	5	5	5	5	8	8	10
<i>Forskningsjuksköterskor, 7,5 hp</i>	0	0	3 ³	5 ³	3	3	3	3	3	3	3
<i>Verksamhetschefer</i>	0	45	45	45	45	45	50	50	55	55	60
<i>FoU-luncher</i>	2	4	8	8	4	8	8	8	4+4	8	8
Forskningsproduktion											
<i>Pågående forskningsprojekt</i>	42	47	>47	>50	54	54	57	59	61	64	67
*Vetenskapliga originalartiklar	176	187	198	209	220	231	242	253	264	275	284
<i>FoU-rapporter</i>	4	5	5	5	5	6	6	7	7	8	≥9
<i>Handledningsuppdrag</i>	108	108	108	108	108	110	115	115	120	120	125
<i>Forskningsetisk rådgivning</i>	12	12	12	12	12	13	14	15	16	17	18
Forskningsmedel											
*Internatkr	2 705,5	3 765,0 ³	3 842,4 ³	3 922,0 ³	4 390,8 ⁴	5 326,9	6 263,9	7 199,1	8 135,2	8 913,4	9 692,6
*Regionala tkr	7 797,4	7 797,4	8 015,7	8 240,2	8 470,9	8 708,1	8 951,9	9 202,5	9 460,2	9 725,1	9 907,4
<i>Adm./uppföljn. forskningsmedel, pågående FoU-projekt</i>	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130

*Indikator som ingår i nationella FoU-bokslutet, kursiva siffror är prognos

¹ Två av doktoranderna finansieras med hjälp av särskilda satsningen FoU-medel 2018-2020

² Antalet ej justerat för ev. pensionsavgångar

³ Särskilda satsningen extra anslag FoU-medel 2,5 miljoner kronor/år gäller för åren 2018-2020, framför allt för pedagogisk meritering

⁴ Fortsatt förstärkt forskningsbudget 2021-2027 inklusive indexuppräknning med 2,8 % per år

Övergripande gemensam målbild år 2022 – halvvägs till år 2027

Patienter/invånare

- Forskning i klinikerna bidrar till jämlik patientvård även i periferin dvs. det erbjuds lika bra vård i Kronoberg som i län med universitetssjukhus och medicinsk fakultet
- Patienter inom fler diagnosområden blir tillfrågade om medverkan i forskning.

Personal

- Forskningsbakgrund är generellt meriterande vid tillsättning av tjänster på alla nivåer
- Forskar-ST-tjänster är inrättade inom flera specialistområden
- Fler kliniska lektorat är inrättade
- Det finns fortbildning på post doc-nivå – vidareutbildning/vidmakthållande av kunskap på denna nivå för forskarhandledarna. Statistik, nya metoder, användande av artificiell intelligens (AI), pedagogik m.m.
- Samarbete med medicinska fakulteten i Lund kring läkarutbildningen är under uppbyggnad.

Verksamhet

- Det är en positiv attityd till forskning i verksamheterna
- Forskning är en stående punkt på Region Kronobergs övergripande möten för ledning och styrning
- Alla verksamheter kan namnge någon på enheten som är FoU/forskningsansvarig
- Om verksamheter inte har pågående FoU-arbete finns mål att komma igång
- Införande av satsningar på nya metoder (även utmönstring) går hand i hand med vetenskapen/kunskapsstyrningen
- Forskningsresultat återförs till verksamhetschefer och medarbetare.

Ekonomi

- Region Kronobergs budget för forskning är stärkt med målsättning att FoU-bokslutet senast år 2027 ska ligga på riksgenomsnittet gällande forskningsmeriterade medarbetare, forskningsproduktion, egna avsatta medel för forskningsprojekt och medverkan i nationella satsningar.

Övergripande gemensam målbild år 2027

Patient/invånare

- Regionens invånare har en bättre och mer jämlik hälsa
- Patientsäkerheten är hög
- Patienter ställer krav – efterfrågar och listar sig hos disputerad allmänläkare
- Patienter är pålästa – efterfrågar evidens för föreslagna åtgärder
- Patienter inom de flesta diagnosgrupper blir tillfrågade om medverkan i forskning
- Pågående forskning finns inom alla verksamheter och patienter får feedback om vad den leder fram till
- Allmänheten bjuds in till seminarier där forskningsprojekt och deras resultat blir kända och diskuteras.

Personal

- Forskningsbakgrund är meriterande vid utlysning av tjänster
- Medarbetare med forskarkompetens finns på alla nivåer och genomsyrar alla hälsoprofessioners arbete med att erbjuda god och jämlik vård
- ST-forskartjänster har inrättats inom de flesta specialistområden och utgör 15 procent av alla ST-tjänster. Målsättning för ST-forskartjänst är att inom två år vara inskriven som doktorand
- Kliniska lektorat finns inom flertalet verksamheter
- Det finns fortbildning på post doc-nivå
- Samarbete med medicinsk fakultet Lund kring läkarutbildningen är etablerad
- Det finns emeritusuppdrag för äldre medarbetare (>67 år) med forskarkompetens och som vill fortsätta forska.

Verksamhet

- Det finns forskningsmeriterade medarbetare på regionens alla nivåer
- Forskning är en stående punkt på Region Kronobergs övergripande möten för ledning och styrning
- Verksamheterna ligger i frontlinjen kunskapsmässigt och utvärderas kontinuerligt
- Starka nätverk finns med andra regioner nationellt och internationellt, vilket bidrar till medverkan i patientnära forskning på hög nivå
- Starka strukturer finns för intern och extern kommunikation av forskningsresultat och kunskapssammanställningar
- Modeller för implementering av forskningsresultat genomsyrar alla verksamheter
- FoU-bokslut med nationella jämförelsetal är rutin och redovisas på såväl verksamhets- som koncernnivå.

Ekonomi

- Region Kronobergs budget för forskning är stärkt och FoU-bokslutet för år 2027 ligger på riksgenomsnittet gällande forskarstuderande forskningsmeriterade medarbetare, forskningsproduktion, egna avsatta medel för forskningsprojekt och medverkan i nationella satsningar
- Regionen och dess invånare har en bättre och mer jämlik hälsa och kostnadseffektiviteten är god i hälso- och sjukvården.

Bilaga

Pågående forskning

Nedan presenteras pågående forskning i Region Kronoberg som FoU Kronoberg känner till, grupperat under olika teman. Flera av forskningsprojekten presenteras under mer än ett tema då de är relevanta för mer än ett område. Utöver detta pågår bl.a. företagssponsrade läkemedelsprövningar, till exempel på onkologen och inom diabetesområdet.

Akutsjukvård

- Akutmottagningstriage i svensk kontext över tid. Kartläggning och tillämpning

Allmänmedicin

- Does time matter?
- Patientcentrering och The Patient Enablement Instrument: Vad mäter vi egentligen?
- The European Therapeutic Alliance Tool Assessment (TATA) study
- The Örenäs Research Group GP Survey – en studie av faktorer som påverkar primärvårdsläkares beslut att remittera patienter med symptom där cancer kan misstänkas
- Cancersatsningen – varje dag räknas – baslinjemätning i primärvård
- Luftvägsinfektioner i primärvården – sjuksköterskans roll i telefonrådgivningen
- Ont i halsen hos barn mellan 0-14 år
- Etiologi vid faryngotonsillit hos vuxna
- Implementering av en strukturerad arbetsmodell för fysisk aktivitet på recept i hälso- och sjukvårdens rutinverksamhet
- Våga vara mätt – gruppbehandling för viktnedgång
- Diabetesincidens i Kronoberg och Kalmar län 2016-2017 DIKK
- Dödlighet och sjuklighet 15 år efter insjuknandet i diabetes, typ 1 och typ 2, i Kronoberg
- Uppföljning av Affektskola och Skriptskola samt Basal Kroppskänedom för diabetespatienter med nedsatt glykemiskt kontroll och psykiska symptom
- Depression, diabetes och biokemiska markörer
- Depression, ångest och föräldrastress hos nyblivna pappor och mammor
- Att finna livskraft i vardagen. Upplevelse av välbefinnande trots stressrelaterad ohälsa
- Behandling för personer med depression och/eller ångest
- Strukturerat omhändertagande i primärvården av patienter med besvär i nacke och/eller rygg i syfte att stärka funktion och arbetsförmåga
- WorkUp – Tidigt strukturerat omhändertagande med arbetsplatsintervention för förbättrad arbetsförmåga vid nack- och/eller ryggsmärta

- Självförvällad sjuklighet – bör egenansvar beaktas vid prioriteringssituationer i vården och vilka krav kan sjukvården ställa på patienters egenansvar i samband med sjukvårdsinsatser

Anestesi

- Kan preoperativa kognitionstester med AQT och mätning av peroperativ hjärnsyrgasmättnad med INVOS predicera postoperativ konfusion? AQT-INVOS-studien

Barn och unga

- Ont i halsen hos barn mellan 0-14 år
- Tarmflora och immunreaktivitet hos barn med nydebuterad celiaki
- Retention and stability of upper front teeth after orthodontic treatment
- Hälsa och livskvalitet hos barn och ungdomar med diabetes och låga HbA1c-värden
- Upptäckt och utredning av neuropsykiatriska svårigheter hos barn och unga
- Child-Parent Psychotherapy (CPP). Planering av en randomiserad kontrollerad studie av en traumafokuserad behandling för barn 0-6 år
- Utvärdering av stödinsatser i grupp till barn som bevittnat våld i föräldrars nära relation – uppföljning
- Produktiva aktiviteter för personer med psykisk sjukdom: Stöd till sårbara subgrupper. Delprojekt "Produktiva aktiviteter för unga personer med psykos"

Cancer

- The Örenäs Research Group GP Survey – en studie av faktorer som påverkar primärvårdsläkares beslut att remittera patienter med symptom där cancer kan misstänkas
- Cancersatsningen – varje dag räknas – baslinjemätning i primärvård
- Endokrina biomarkörer vid lobulär bröstcancer
- Rekonstruktiv tumörkirurgi i ögonområdet kan optimeras med hjälp av nya icke-invasiva mättekniker för att monitorera blodcirkulationen

Endokrina sjukdomar, diabetes

- Diabetesincidens i Kronoberg och Kalmar län 2016-2017 DIKK
- Dödlighet och sjuklighet 15 år efter insjuknandet i diabetes, typ 1 och typ 2, i Kronoberg
- Diabetes och kranskärlssjukdom – trender i prognos, riskfaktorer och revaskuleringsmetod under 15 år
- Prognostisk betydelse av förhöjda blodsockervärden vid infarkt
- Diabetes hos vuxna, aspekter på typ 1, LADA och diabetes under graviditet
- Depression, diabetes och biokemiska markörer
- Uppföljning av Affektskola och Skriptskola samt Basal Kroppskänedom för diabetespatienter med nedsatt glykemiskt kontroll och psykiska symptom
- Våga vara mätt
- Hälsa och livskvalitet hos barn och ungdomar med diabetes och låga HbA1c-värden

Etik

- Prioriteringar och medfinansiering
- Självförvällad sjuklighet – bör egenansvar beaktas vid prioriteringssituationer i vården och vilka krav kan sjukvården ställa på patienters egenansvar i samband med sjukvårdsinsatser

Folkhälsa

- Implementering av en strukturerad arbetsmodell för fysisk aktivitet på recept i hälso- och sjukvårdens rutinverksamhet
- Våga vara mätt – gruppbehandling för viktnedgång

Försäkringsmedicin

- WorkUp – Tidigt strukturerat omhändertagande med arbetsplatsintervention för förbättrad arbetsförmåga vid nack- och/eller ryggsmärta
- Strukturerat omhändertagande i primärvården av patienter med besvär i nacke och/eller rygg i syfte att stärka funktion och arbetsförmåga

Gynekologi och obstetrik

- Förlängd nedträngningsfas – mot ett evidensbaserat handläggande
- Diabetes hos vuxna, aspekter på typ 1, LADA och diabetes under graviditet

Hjärt-/kärlsjukdomar

- Diagnostiska aspekter av akut och kronisk ischemisk hjärtsjukdom
- Diabetes och kranskärlssjukdom – trender i prognos, riskfaktorer och revaskuleringsmetod under 15 år
- Prognostisk betydelse av förhöjda blodsockervärden vid hjärtinfarkt
- Dödlighet och sjuklighet 15 år efter insjuknandet i diabetes, typ 1 och typ 2, i Kronoberg
- Kan preoperativa kognitionstester med AQT och mätning av peroperativ hjärnsyrgasmättnad med INVOS predicera postoperativ konfusion? AQT-INVOS-studien

Implementering

- Implementering av en strukturerad arbetsmodell för fysisk aktivitet på recept i hälso- och sjukvårdens rutinverksamhet

Infektioner, antibiotika

- Luftvägsinfektioner i primärvården – sjuksköterskans roll i telefonrådgivningen
- Ont i halsen hos barn mellan 0-14 år
- Etiologi vid faryngotonsillit hos vuxna

Klinisk kemi

- Hur påverkar kostnader val av analys?
- Evaluering av patientnära analysmetod för kontroll av blodprodukter
- Utvärdering av metod för kontroll av leukytreducerad plasma

Mag-/ tarmsjukdomar

- Mukuslagret – en skyddande barriär

Mikrobiologi

- Mukuslagret – en skyddande barriär

Patientcentrerad vård

- Patientcentrering och The Patient Enablement Instrument: Vad mäter vi egentligen?
- The European Therapeutic Alliance Tool Assessment (TATA) study

Psykisk ohälsa

- Depression, ångest och föräldrastress hos nyblivna pappor och mammor
- Child-Parent Psychotherapy (CPP). Planering av en randomiserad kontrollerad studie av en traumafokuserad behandling för barn 0-6 år
- Utvärdering av stödinsatser i grupp till barn som bevittnat våld i föräldrarnas nära relation - uppföljning
- Upptäckt och utredning av neuropsykiatriska svårigheter hos barn och unga
- Att finna livskraft i vardagen. Upplevelser av välbefinnande trots stressrelaterad ohälsa
- Behandling för personer med depression och/eller ångest
- Produktiva aktiviteter för personer med psykisk sjukdom: Stöd till sårbara subgrupper. Delprojekt "Produktiva aktiviteter för unga personer med psykos"
- Depression, diabetes och biokemiska markörer
- Uppföljning av Affektskola och Skriptskola samt Basal Kroppskänedom för diabetespatienter med nedsatt glykemiskt kontroll och psykiska symptom
- Kan preoperativa kognitionstester med AQT och mätning av peroperativ hjärnsyrgasmättnad med INVOS predicera postoperativ konfusion? AQT-INVOS-studien

Rättspsykiatri

- Tidig debut i aggressivitet
- Självskadebeteende och suicidalt beteende hos unga våldsbrottslingar och rättspsykiatriska patienter
- Diagnostisk stabilitet hos rättspsykiatriska patienter
- Disinhibition hos våldsförövare: Neurobiologi, neurokognition och beteende
- Självriktad och utåtriktad aggressivitet hos rättspsykiatriska patienter
- Kognitiv snabbhet hos rättspsykiatriska patienter

Rörelseorganens sjukdomar

- WorkUp – Tidigt strukturerat omhändertagande med arbetsplatsintervention för förbättrad arbetsförmåga vid nack- och/eller ryggsmärta

- Strukturerat omhändertagande i primärvården av patienter med besvär i nacke och/eller rygg i syfte att stärka funktion och arbetsförmåga

Tandhälsa

- Retention and stability of upper front teeth after orthodontic treatment

Transfusionsmedicin

- Evaluering av patientnära analysmetod för kontroll av blodprodukter
- Utvärdering av metod för kontroll av leukytreducerad plasma

Vårdens struktur och process

- Does time matter?
- Hur påverkar kostnader val av analys?
- The Örenäs Research Group GP Survey – en studie av faktorer som påverkar primärvårdsläkares beslut att remittera patienter med symptom där cancer kan misstänkas
- The European Therapeutic Alliance Tool Assessment (TATA) study
- Akutmottagningstriage i svensk kontext över tid. Kartläggning och tillämpning

Vårdmiljö

- Optimerad fysisk vårdmiljö – Care Optimization of Physical Environment

Vårdvetenskap

- Optimerad fysisk vårdmiljö – Care Optimization of Physical Environment
- Akutmottagningstriage i svensk kontext över tid. Kartläggning och tillämpning
- Kan preoperativa kognitionstester med AQT och mätning av peroperativ hjärnsyrgasmättnad med INVOS predicera postoperativ konfusion? AQT-INVOS-studien

Äldre

- Kan preoperativa kognitionstester med AQT och mätning av peroperativ hjärnsyrgasmättnad med INVOS predicera postoperativ konfusion? AQT-INVOS-studien

Ögon

- Rekonstruktiv tumörkirurgi i ögonområdet kan optimeras med hjälp av nya icke-invasiva mättekniker för att monitorera blodcirkulationen

För ytterligare information om pågående forskningsprojekt gällande medverkande forskare, syfte, metod, tidsplan och finansiering, se länk [Pågående forskning](#)